

E-Ticaret Platformlarında Gerçekleşen Fikri ve Sınai Hak İhlalleri İlk Kez Mevzuatta Düzenlendi

16 Ocak 2023

Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik ("Yönetmelik") 29 Aralık 2022 tarihli ve 32058 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı.

Çoğu hükmünün 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla, bir kısım maddelerinin ise ilerleyen dönemlerde yürürlüğe girmesi kararlaştırılan Yönetmelik'in amacı; etkin ve adil rekabet ortamının tesis edilmesini ve elektronik ticaretin gelişiminin sağlanmasını teminen elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların faaliyet ve denetimleri ile bunlar arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenmesine yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Temel olarak, hızla gelişen ve dolayısıyla güncel hukuki düzenlemelere de ihtiyaç duyulan e-ticaret alanına yönelik Yönetmelik, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlallerine ilişkin düzenlemeler de içermektedir.

Yönetmelik'in 12. ila 14. maddeleri arasında yer verilen fikri mülkiyet ilişkili düzenlemeler genel olarak aşağıdaki hususlara ilişkin görünmektedir:

- Fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlaline yönelik şikayet başvurusu yapılması mümkün olup, bu başvuru kimi belgeleri de içerir şekilde ilgili elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısına yapılacaktır.
- Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısı, şikayet başvurusunun kendisine ulaşmasından itibaren 48 saat içerisinde, şikâyet konusu ürünü yayımdan kaldırarak durumu elektronik ticaret hizmet sağlayıcısına ve hak sahibine bildirecektir.
- Şikayet başvurusuna itiraz edilmesi de mümkün olup, bu aşamada görece daha somut açıklama ve delillerin sunulması beklenmektedir. Bu anlamda, söz konusu ürünün orijinal olduğunu ispatlamaya elverişli fatura veya fatura yerine geçen belgeler, kendisinden bağılayarak geriye doğru fikri ve sınai mülkiyet hakkı sahibini veya hak sahibinin verdiği yetkiyle ürünü piyasaya sunmuş kişileri gösterir sözleşme, sair belge ve deliller kullanılacaktır.
- Elektronik ticaret hizmet sağlayıcısının itirazında haklı olduğu anlaşılmaması halinde, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısı itiraz başvurusunun kendisine ulaşmasından itibaren 24 saat içinde şikâyet konusu ürünü yeniden yayımlayacak ve durumu hak sahibi ile elektronik ticaret hizmet sağlayıcısına gecikmeksizin bildirecektir.
- Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısı, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlalini ispatlayıcı yeni belgeler sunulmadıkça, aynı ürün ve iddiaya ilişkin şikâyet başvuruları ile ilgilene almayacak ve bu durumu başvuru sahibine bildirecektir.
- Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısı tarafından yapılacak inceleme yalnızca elektronik ticaret hizmet sağlayıcısından temin edilen bilgi ve belgelerin incelenmesi ile sınırlı olacaktır.

Tüm bunların yanında Yönetmelik, herhangi bir şekilde tarafların adli/idari başvuru haklarını sınırlandırmamayı ve bunu da "ilgililerin genel hükümlere göre adli ve idari mercilere başvurma hakları saklıdır." şeklinde açıkça belirtmiştir.

Bu Yönetmelik ile, e-ticaret platformlarında gerçekleşen fikri ve s n i hak ihlalleri ilk kez etkili bir çözüm sa lar şekilde mevzuatta düzenlenmiştir. Zira bu ana kadar, internet ortamındaki hak ihlallerini özel olarak düzenleyen bir yasa mevcut olmamakla birlikte, söz konusu ihlaller ve olası sorumluluklar 5651 sayılı  nternet Ortamında Yapılan Yay nlar n Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla   lenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun (" nternet Kanunu"), 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 6769 sayılı S n i Mülkiyet Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında -ilgili bölüme göre- k smin düzenlenmektedir.

Yönetmelik'in uygulamasının ne şekilde geli ece i henüz kesin olmamakla birlikte, bu düzenlemenin varl  , uygulamada halihazır mevcut bir eksikliğin giderilmesi ve daha hızlı sonuç elde edilebilmesi anlamında faydalı görünmektedir.

 nemine istinaden kısaca değinmek gerekirse,  nternet Kanunu ile elektronik/ evrimii ortamdaki kimi kavramlar  ile yükümlülük/ sorumluluk dengesini düzenlenmekte ve paralel olarak  nternet Kanunu'na göre; "yer sa lay c , yer sa lad    hukuka aykırı içeriği bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi h linde yayından çıkarmakla yükümlüdür." Bu anlamda, uygulamada "uyar-kald r" olarak bilinen yönteme göre; ilgili yer sa lay c n n, hukuka aykırı içerik hakkında kendisine bildirim yap ld    takdirde söz konusu hukuka içeriği kald rmas  gerekmektedir.  hlali içeriği araştırma, bilme ve kapsamlı bir araştırmaya girme y k ml l   olmayan yer sa lay c n n, faaliyetlerini teknik katk yla s n rland rmas  gerekmektedir. Bununla birlikte, söz konusu içeriğin hukuka aykırı niteliğinin doğrudan yer sa lay c  tarafından tespiti veya kendisine yapılan bildirimin niteliği hakkında özel bir düzenleme olmad  ndan, uygulamada "uyar-kald r" yönteminin uygulanması beklendiği kadar hızlı ve olumlu sonuç vermemektedir.

Yürürlüğe giren Yönetmelik ise, kayna  n  genel kanunlardan ve içtihatlardan alan bu uygulamalara ilişkin ilk yazılı ve detaylı düzenleme niteliğindedir.

 LG L  ÇALIŞMA ALANLARI

- [Fikri Mülkiyet Davaları](#)

Related Attorneys

- [IŞIK ÖZDOĞAN, LL.M.](#)
- [BÜŞRA BIÇAKCI, LL.M.](#)